

MRK PB Állásfoglalás (2010. január 25.)

„A BSc-MSc rendszerű tanulmányok első három évének tapasztalatai a műszaki és természettudományi felsőoktatásban”c. dokumentumról

A tanári pályaválasztás és a pályán maradás kérdésköre igen komplex, ezért a *pedagógushivatás társadalmi és anyagi megbecsülésének* érdekében a pedagóguspálya egészére értelmezett stratégiai és a szélesebb közvélemény által is megismertetett oktatáspolitikai döntések meghozatalára van szükség.

Testületünk – teljes egyetértéssel – megállapította, hogy

- a természettudományi tárgyak oktatására koncentrált tanárképzési problémákat csak a bölcsész, műszaki és művészeti tanárképzéssel együttesen lehet – és kell – kezelni.
- az alapképzésben tanári szakirányt választó hallgatók létszamaránya az elmúlt három évben folyamatosan és minden szakon vészjóslóan alacsony volt, sokkal alacsonyabb, mint a régi rendszerű tanárképzésben. A tanárképző karok bevonásával meg kell vizsgálni, hogy ennek oka nem a képzési struktúrában keresendő-e, tekintettel arra, hogy a pálya presztízse ez idő alatt nem változott meg.
- feltétlenül szükséges a Képzési és Kimeneti Követelmények (KKK-k) áttekintése a közeljövőben, olyan szempontból is, amely a kétszakos képzés két szak közötti egyensúlyát is értékeli.
- azonnali felülvizsgálatra szorul a 2-3 féléves kiegészítő jellegű tanári mesterképzés, a szakmai igények mérlegelésével szigorítani kell a képzésbe történő belépés feltételeit, indokolt esetben fel kell vetni a szükségességét!
- a tanárképzés helyzetének rendezése elképzelhetetlen a közoktatás problémáinak kezelése nélkül. Sürgős – és alapvető – problémának látjuk a tanári pálya presztízisének zuhanását, amelynek megállítása az OKM szintjéről kiindulva lehetséges: a bérek rendezése, a folytonos reformok helyett a hosszútávra tervezhetőség lehetősége.
- a közoktatás része, de külön kezelendő a gyakorló iskolák problémája. Megőrzendő az ott felhalmozódott pedagógiai tapasztalat!

Az MRK PB nagyra értékeli, hogy a Bolyai Műhely vállalta a természettudományos tanárképzés problémájának felvetését, ugyanakkor óvnánk az elhamarkodott, újabb szerkezeti átalakulásokat indukáló azonnali változások végrehajtásától. Éppen ezért egy differenciált, széleskörű problémafeltáráson alapuló és kétlépcsős változtatás mellett foglal állást testületünk.

A természettudományos oktatás közoktatási aspektusának – különös tekintettel a természettudományokra – vizsgálatához szakértői munkacsoport létrehozását javasoljuk az OKNT közreműködésével. A vizsgálat tárgya kiterjedne a tananyag tartalmára, az óraszámokra, a módszertani gyakorlatra, stb. E vizsgálat keretében célszerű lenne a tanulóokra vonatkozó követő motivációs vizsgálatot lefolytatni annak érdekében, hogy mikor és miért vész el a természetes érdeklődés a vizsgált tantárgyak iránt.

A pályán lévő szaktanárok szakképzettsége használatának (aktív, inaktív vagy passzív) mértékét indokolt generálisan is megvizsgálni, illetve feltárni. Ehhez kiváló forrást nyújthat a korábbi OKI ez irányra is kiterjedő kutatása, illetve az évente megjelenő „Jelentés a közoktatásról” dokumentumsorozat. A vizsgálat kiterjedhetne arra (is), hogy milyen mértékű mobilizálható, tehát aktivizálható tanári szakképzettség áll rendelkezésre a közoktatásban. A munka arra is kiterjedhetne, hogy milyen továbbképzés keretében lehetne az a már pályán lévő tanárok szakmai és módszertani ismereteit hatékonyan megújítani.

Ad 2.

Az MRK PB 2010. évi munkaterve szerint két plenáris bizottsági ülést tervez.

- Az első ülés fő témája a pedagógusképzésben elfogadott és bevezetett KKK-k felülvizsgálatához szakmai szempontok megfogalmazása, különös tekintettel az elfogadás és bevezetés óta eltelt időszak tapasztalataira.
- A második ülés egy év elteltével áttekinti és újraértékeli a pedagógusképzésben bevezetésre került gyakorlati ajánlások érvényesülését, az eddigi intézkedések hatását, valamint a szervezésre és a finanszírozásra vonatkozó további intézkedések szükségszerűségét.

A testület egyetért abban, hogy a plenáris ülések közötti időszakban az MRK PB elnöksége foglalkozik az ad hoc kérdésekkel, a testülethez érkező szakmai megkeresésekkel és azok jellege alapján közvetlenül foglal állást, vagy a testület plenáris ülése elé terjeszti azokat.

Ad 3.

E napirendi pont keretében ismertetésre került a BME-n 2009. novemberben indult ("Pedagógusképzést segítő szolgáltató és kutatóhálózatok kialakítása" c. TAMOP - 4.1.2-08/2/B/KMR jelű), pályázat, melyről Szabóné dr. Berki Éva mutatott be prezentációt (Melléklet). A jelenleg induló projektek és azok közötti kapcsolatok kérdéseiről szóltak: Font Márta, Gáspár Mihály Hauser Zoltán, és M. Nádasi Mária, felajánlva és igényelve az együttműködést, továbbá kiemelték a pedagógiai képzésről folyó szakmai fórumok folyamatos lehetőségét.

Budapest, 2010. február 3.

Dr. Benedek András
elnök